Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 241. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 18-го ГРУДНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 18, 1985 No. 241. VOL. XCII.

ВЕРХОВНИЙ СУД ВІДКИНУВ АПЕЛЯЦІЮ І. ДЕМ'ЯНЮКА

Вашінгтон. — Нюаркський щоденник „Стар Ледер" поінформував у числі газети з 17-го грудня ц.р., що Верховний Суд відкинув, без жадних коментарів, апеляцію українця, колишнього робітника на автомобільних заводах Форда в Огайо Івана Дем'янюка, якого раніше суд позбавив американського громадянства на підставі фальшивого зізнання при отримуванні горожанських документів. Деякі свідки, які були привезені з Ізраїля і з Польщі, а також передана американському судові „документація" органами КҐБ доказували, що І. Дем'янюк під час Другої світової війни служив сторожем у відомому концентраційному таборі Треблінка в Польщі і, виступаючи там як „Іван Грозний", знущався над в'язнями і висилав їх до газової камери на смерть.

Очевидно, Верховний Суд тим самим відкинув також аргументи адвокатів Дем'янюка, що раніші суди порушили його конституційні права, відмовляючись привернути йому американське громадянство.

І. Дем'янюк, якому минуло 65 років життя, перебуває тепер у в'язниці в місцевості Спрінґфілд, Мо. і тимчасово, з огляду на погіршений здоровельний стан, був перевезений до в'язничного шпиталю. Ввесь час на суді він заперечував зізнання свідків, що він є ця сама особа, яку вони обвинувачують, тобто „Іван Грозний", а його адвокат намагався уневажнити засуд на підставі „помилкової ідентичности".

Тоді коли раніше Совєтський Союз не виявляв велекого зацікавлення депортацією І. Дем'янюка до СССР, вчора, 16-го грудня, представники совєтської амбасади домагалися передачі Дем'янюка в руки правосуддя СССР, щоб там він міг стати перед судом за його антисовєтську діяльність і „симпатії до гітлеризму", — заявив кореспондентам адвокат Дем'янюка Марк О'Коннор, який думає, що взагалі аферу його клієнта „оркестрували органи КҐБ", а усі совєтські так звані „документи", були пофальшовані.

Раніше суд зарядив був видачу Дем'янюка в руки ізраїльського правосуддя. Заходи для стримання видачі його ізраїльському урядові будуть зроблені у Верховному Суді ще цього тижня.

Речник Департаменту справедливости Джан Рассел заявив, що Дем'янюк буде відправлений якнайскорше до Ізраїля, але інші високі речники згаданого Департаменту думають, що замість до Ізраїля, він може бути переданий в руки КҐБ. Авін Лодіш думає однак, що Департамент юстиції скоріше передасть Дем'янюка Ізраїлеві. Ніл Шер, директор відомого із співпраці з совєтським КҐБ Бюра Спеціяльних Інвестиґацій, намагається якнайскорше приспішити справу видачі „Івана Грозного" в руки Ізраїля, бо він, мовляв, співвідповідальний за морд 900,000 жидів в концтаборі Треблінка.

Виглядає, що помста взяла верх над розсудливістю, — кажуть спостерігачі, — і тільки сам державний секретар Джордж Шулц, або президент Роналд Реґен може врятувати І. Дем'янюка від видимої смерти, не зважаючи де — в Єрусалимі чи в Москві.

ЕКЗЕКУТИВА УАКРАДИ ВІДБУЛА ПЕРШІ ПОКОНВЕНЦІЙНІ НАРАДИ

Джерзі Сити, Н. Дж. — В суботу, 7-го грудня ц.р., відбулися цілоденні наради Екзекутиви Української Американської Координаційної Ради, перші після конвенції, що пройшла з успіхом в жовтні ц.р. у Філядельфії.

Нарадами проводив голова Екзекутиви УАКРади д-р Іван Флис, а секретарювала новообрана секретарка Бронислава Скорупська.

В ділових нарадах присутні члени Екзективи з цікавістю вислухали довшої інформації д-ра Мирона Куропася, референта зовнішніх зв'язків про його поїздку до Ню Орлінс, Ла., у зв'язку з трагічною справою невдалої втечі із совєтського корабля українського моряка Мирослава Медведя, якого американські чинники двічі відмовилися прийняти в ЗСА. Д-р М. Куропась підкреслив велике зацікавлення і широке покриття пресою цілого перебігу випадку з М. Медведем та її повної симпатії до українського моряка і до всіх українців, що стануло в його обороні. Д-р М. Куропась був присутній на пресовій конференції, як також в суді, в якому адвокат Юліян Куляс старався поставити справу на правному відтинку. Представник Екзекутиви УАКРу у своєму звітуванні підкреслив з приємністю повну співпрацю всіх українських чинників у цих важливих днях, і факт, що всі старалися собі взаємно допомагати, незалежно від того, з якої організації вони були присутніми на місці випадку.

Члени Екзекутиви вислухавши з цікавістю розповідь д-ра М. Куропася схвалили одноголосно дати голові Екзекутиви УАКРади та двом членам, Романові Данилюкові і д-р Богданові Шебунчакові, повновласті в майбутньому одобрювати негайно усі пляни зовнішньої акції референтури зовнішніх зв'язків. При тому д-р Куропась поінформував Екзекутиву, що буде в майбутньому пропонувати поодинокі особи, які будуть разом з ним репрезентувати УАКРаду в зовнішніх акціях. Він також підкреслив з притиском, що справа М. Медведя далеко не закінчена і українська спільнота в ЗСА мусить продовжати вимогу її прослідження та капіталізувати це, що вдалося здобути у світовому розголосі цієї справи.

У дальшому перебігу засідання вислухано довший звіт інж. Степана Процика з останніх нарад у Єпископа Василя Лостена в справі однієї централі. Присутні дали комісії УАКРади, яка призначена до ведення переговорів, повновласть вести дальші розмови над випрацюванням статуту для майбутньої нової централі на підставі пропозиції речника неоприділених організацій д-р Степана Вороха. Рішено також докооптувати до комісії члена Крайової Ради Володимира Процика.

Екзекутива УАКРади на-

(Закінчення на стор. 4)

Поліція в Ґданську перешкоджала у відзначенні пам'яті робітників

Ґданськ, Польща. — Майже 5,000 поляків з Ґданська й околиці маршували з квітами і вінками до пам'ятника жертвам робітників, які 16-го грудня 1970 року загинули у зударі з поліцією, тобто були помордовані поліціянтами і покликаними на допомогу військовиками, тільки тому, що вони домагалися в системі „народної демократії" більше харчових продуктів і протестували проти урядової підвишки на ці товари першої потреби.

Сьогодні такі демонстрації перетворюються в антирежимні демонстрації, з відповідними релігійними відправами і промовами видатних профспілкових діячів. Від часу постання вільної робітничої профспілки „Солідарність" ініціятиву відзначення перебрали лідери цієї спілки і цей факт викликає урядову реакцію. Кілька сот поліціянтів намагалися перешкодити у проведенні цьогорічного відзначення річниці загибелі робітників, головно в околиці церкви св. Бриґіди, де правилась Богослужба за душі помордованих. Вони також масово зібрались під брамою входу до корабельних доків ім. В. Леніна, щоб перешкодити організованому маршові робітників, але ці заходи поліції не вдались.

З гаслами „Не може бути свободи в Польщі без „Солідарности" сотні робітників, піднявши вгору прапори і плякати, з вінками і квітами маршували вулицями Ґданська, скандуючи гасло „Ми переможемо!" На гостру вимогу поліції вони нібито „розходились", щоб потім знову зібратися в іншому місці. Лех Валенса, лідер забороненої профспілки „Солідарність" взяв участь в Богослужбі і тим самим зігнорував виклик прокуратури, яка вибрала собі якраз день відзначення для виклику його у справі запланованої маніфестації". „Моє місце тут, серед братів і сестер, серед прихильників профспілки, а не у стінах поліційної чи судової інституції", — заявив Валенса кореспондентам.

Після Служби Божої Валенса зустрінувся у бюрі парохії з близькими дорадниками, а потім поклав вінок під пам'ятником замордованих робітників. Цьогорічна маніфестація не була така чисельна тому, що поліція на усіх перехрестях зупиняла автомобілі і перевіряла документи, не впускаючи до Ґданська тих, які не мешкають в цьому місті.

ПРЕЗИДЕНТ ВЗЯВ УЧАСТЬ У ПОХОРОНАХ

Президент Р. Реґен і його дружина Ненсі висловлюють співчуття родині одного з вояків.

Форт Кемпбелл, Кі. — У понеділок, 16-го грудня, сюди були доставлені останки американських військовослужбовців, які загинули в авіяційній катастрофі в Ґандері, Канада.

У неділю, 15-го грудня, в Ґандері в англіканському соборі св. Мартина і в католицькій церкві св. Йосифа відбулися похоронні відправи, на яких були не лише офіційні американські і канадські представники, але й сотні мешканців міста. „Від імени З'єднаних Стейтів Америки, я щиро вдячний всім, хто прийшов на Панахиду", — сказав у соборі св. Мартина амбасадор ЗСА в Канаді Томас Ніллс.

У понеділок на похороні американських військовослужбовців були присутні президент ЗСА Роналд Реґен і перша Лейді Ненсі Реґен. Президент Р. Реґен склав особисті кондоленції біля 600 особам — родинам загиблих.

Тим часом Канадське управління безпеки повітряних сполучень продовжує розслідування причин летунської катастрофи. Представники комісії говорять про труднощі розслідування у зв'язку з „катастрофічним знищенням літака".

Пітер Бовг, який очолює комісію, сказав репортерам, що він уважно розгляне повідомлення, згідно з яким літак, що розбився, двічі в цьому році ледве не потерпів аварії.

Д-р З.Л. Мельник взяв участь в науковій конференції

Ню Йорк (М.І.) — Фінансовий екзекутивний інститут ЗСА влаштував наукову конференцію 18-19-го листопада ц.р., що відбулася тут в Ню Йорк Гилтон готелі. Це вже четверта з черги того рода нарада, що її ініціював згаданий інститут.

Метою учасників нарад було розглянути фінансові справи країни. За біографічними даними, учасниками нарад були професори університетів дотичних фінансових ділянок, завідуючі референти фінансовими справами різних підприємств, представники біржі, банків та інших фінансових установ.

Серед 228 зареєстрованих учасників був відомий український науковець д-р Зенон Л. Мельник.

Д-р З.Л.Мельник започаткував економічні студії в Українському Технічно-Господарському Інситуті в Реґенсбурзі. Переїхавши до ЗСА, своєю інтенсивною працею докінчив студії, осягнув докторат у фінансових справах, працював довгі роки професором, а пізніше головою департаменту фінансів при університеті в Синсиннаті.

У Мюнхені відзначено 20-ліття УІТ

Мюнхен, Західня Німеччина. (ПС УІТ). — У суботу, 7-го грудня ц.р., у великій викладовій залі Українського Вільного Університету, відбулася наукова конференція присвячена відзначенню 20-ліття діяльности Українського Історичного Товариства.

Ініціяторами конференції були проф. д-р Володимир Янів, ректор УВУ, і проф. д-р Любомир Винар, голова УІТ. Головним організатором цієї вдалої імпрези був проф. д-р Теодор Мацьків. Треба відзначити, що ця наукова конференція відбулася при співучасті українських, німецьких і польських науковців.

Конференцію відкрив проф. В. Янів, який відзначив важливу ролю УІТ і єдиного українського історичного і українознавчого журналу „Український Історик" в розбудові наукового українознавства в діяспорі. У першій частині конференції виголошено дві доповіді. Проф. Т. Мацьків з Гайдельберзького університету говорив на тему „20-річчя УІТ та завдання української історіографії". Другу доповідь в польській мові виголосив проф. д-р Ян Вось з університету Пізи в Італії на тему „Кардинал Ізидор з Києва в мемуарах Пія II (1458-1464). Опісля відбулася дискусія.

У другій частині конференції д-р Ернст Лідеман, керівник філії Центру політичної освіти на Баден-Вюртенберґ, виголосив доповідь н.т. „Термінологічні зауваги до історії українського й російського народів" Другу доповідь виголосив д-р Рональд Піч, професор історії з університету Штутґарт на тему „Суспільний устрій у Гетьманській Державі (1649-1764). Ці дві наукові доповіді виголошено в німецькій мові. Опісля відбулася дискусія і закриття конференції.

Без перебільшення можна сказати, що це була одна з найвидатніших наукових конференцій в УВУ в 1985 році з участю видатних українських і неукраїнських вчених.

Одним з головних завдань УІТ є приєднувати до наукової співпраці неукраїнських істориків і дослідників суспільних наук, які займаються дослідженням історії України і Східньої Европи. Слід згадати, що це вже друга спільна наукова конференція УВУ і УІТ в Мюнхені. Перша відбулася в 1984 році і була присвячена відзначенню 50-ліття смерти Михайла Грушевського, найвидатнішого українського історика і першого президента Української Народної Республіки.

ЗСА хочуть стати ґарантом мирного врегулювання в Афганістані

Вашінгтон. — З'єднані Стейти Америки оголосили про свою готовність взяти участь в ролі ґаранта в мирному урегулюванні в Афганістані. Таке врегулювання повинно включати як вивід совєтських окупаційних військ з Афганістану, так і припинення американської допомоги афганським повстанцям, які борються проти урядових і совєтських військ.

Про бажання стати ґарантом мирного врегулювання в Афганістані Уряд ЗСА повідомив письмово генерального секретаря ОН Гавіє Переза де Куеяра. Про це також сказав у Вашінгтоні, виступаючи перед всесвітньою радою міжнародних справ, заступник державного секретаря Джан Вайтгед. Він сказав, що в переговорах між Афганістаном і Пакістаном, які відбуваються тепер за посередництвом ОН, розглядається і питання про те, щоб у мирному врегулюванні брали участь як СССР, так і ЗСА.

Дж. Вайтгед сказав також, що Афганістан і Пакістан уже виробили три з чотирьох важливих пунктів угоди: про взаємне невмішування Афганістану і Пакістану у внутрішні справи один одного; про повернення до Афганістану втікачів, які перебувають в Пакістані, і про міжнародну ґарантію того, що умови угоди будуть виконані. Четвертий важливий пункт ще не вироблений. Він стосується виведення з Афганістану совєтських військ. „Це питання є найголовнішим в афганській проблемі" підкреслив Дж. Вайтгед, зауваживши, що тепер в Афганістані перебуває 120,000 совєтських вояків і 30,000 вояків Совєтський Союз тримає поблизу кордону з Афганістаном.

Дж. Вайтгед нічого не сказав про припинення американської допомоги афганським борцям за свободу. Але чиновник Державного департаменту, на якого покликується газета „Ню Йорк Таймс", дав до зрозуміння в інтерв'ю, що якщо Афганістан і Пакістан досягнуть згоди, де буде підкреслена необхідність виведення совєтських військ, то ЗСА перестануть допомагати повстанцям.

ДІТРОЙТ ВЕЛИЧАВО ВІДЗНАЧИВ 100-РІЧЧЯ УКЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ

Дітройт (В.Г.). — Заходом п'ятьох українських католицьких парафій великого Дітройту, при співпраці місцевого Метрополітального Комітету Українського Тисячоріччя, якого дієцезіяльним координатором є о. крилошанин Йосиф Шарий, парох церкви св. Івана Хрестителя, влаштовано в неділю, 1-го грудня ц.р., торжественне відзначення сторіччя Української Католицької Церкви в Америці.

І так, як 100 років тому, невимовна радість наповнила серця українських поселенців, коли по довгих стараннях дочекалися того, що до Америки приїхав о. Іван Волянський, щоб їм подати духовну опіку в їхньому рідному обряді й рідній мові, так і з не меншою радістю вітала дітройтська громада свого улюбленого Владику Іннокентія Лотоцького, ЧСВВ, щоб разом з ним та усіми священиками українських католицьких парафій Дітройту подякувати Господеві за цей великий дар віри, що його з так великою любов'ю та вірністю, як слушно сказав Владика, зберегло чотири покоління українських поселенців в Америці.

Владика Іннокентій Лотоцький відправляє Богослужіння в асисті священиків.

Українська громада Дітройту дякує Господеві за цей дар віри, в цей час, коли американський нарід, як сказав о. ігумен Вернард Панчук, обходить з вдячністю день подяки.

Щоб дати змогу цілій громаді взяти участь в Благодарственній Святій Літургії, замовлено авдиторію ім. Форда, яка являється найбільшою концертовою залею в Дітройті. Відправа була призначена на год. 10:30. При вході до залі роздавано вірним брошурку в українській та англійській мовах, праці д-ра Осипа Кравченюка п. н. „Початки Української Католицької Церкви в Америці", видана комітетом Тисячоліття Хрищення Русі-Украї-

(Закінчення на стор. 4)

НОВА ПЛАТІВКА

Нюарк, Н.Дж. — Появилася платівка у виконанні Дарії Гординської-Каранович, піяністки, яка награла твори М. Лисенка, В. Барвінського, Н. Нижанківського і Л. Ревуцького. Цю платівку можна набути в „Арці" і в „Сурмі" в Ню Йорку і в „Дніпрі" в Нюарку.

В АМЕРИЦІ

ЗАСТУПНИК СЕКРЕТАРЯ Департаменту оборони в справах міжнародної безпеки Ричард Ермітедж заявив, що обмін з Ізраїлем інформацією, яка має оборонне значення, буде значно зменшений до закінчення розслідування, зв'язаного з „справою Полларда", особливо до того часу, як стануть відомі результати допиту ізраїльських дипломатів, зв'язаних з цією справою. ЗСА і Ізраїль обмінюються важливою інформацією, що стосується міжнародного тероризму, електронічного контршпигунства і найновіших видів зброї.

НА ПІДСТАВІ ДОСЯГНУТОЇ в Женеві угоди про поширення культурного обміну між СССР і ЗСА, відбудеться обмін виставками творів імпресіоністів і постімпресіоністів між двома країнами. 40 картин з Ленінградського Ермітажу і Московського музею ім. Пушкіна будуть виставлені в травні-червні наступного року в Крайовій галерії у Вашінґтоні і в серпні-вересні в Музею мистецтва в Лос Анджелесі. Зі своєї сторони Крайова галерія пішле 40 картин імпресіоністів і постімпресіоністів для показу в СССР, крім того 40 полотен виділить Арманд Гаммер з своєї приватної колекції. Директор Крайової ґалерії Картер Бравн висловив надію, що майбутній обмін виставками стане першим з багатьох наступних.

ТРАНСПОРТНЕ УПРАВЛІННЯ метропології (МТА) зробило мешканцям Ню Йорку „різдвяний подарунок" — підвищення проїзної оплати в автобусах, підземці і приміських поїздах, а також підвищення оплати за проїзд через мости і тунелі. З 1-го січня 1986 року проїзд у підземці буде коштувати 1 дол. Посадник Ню Йорку Едвард Кач сказав, що якщо управління МТА не дістане стейтових і міських субсидій, то в наступному році можна чекати нового підвищення оплати за проїзд.

У СВІТІ

ІЗРАЇЛЬ І СИРІЯ розмістили додаткову кількість ракет, зокрема протилетунських, загрожуючи тим самим розвідчій місії ізраїльських літаків над ливанською територією. Ізраїльські урядові і військові речники заявили, що збільшення модерної зброї на ливансько-ізраїльському кордоні цілковито міняє статус кво і тому Ізраїль задумується над новою стратеґією і можливості контролі ливанської території.

ПРЕЗИДЕНТ ФІЛІППІН Фердінанд Маркос стоїть перед загрозою обвинувачення у вбивстві лідера опозиції Беніньо Акіно, якщо вибори виграє опозиція і президентом країни стане дружина застреленого в 1983 році противника Маркоса Коразон С. Акіно, чого не треба виключати в теперішній ситуації напруги у Філіппінах і неґативного наставлення до влади Маркоса усіх опозиційних партій.

В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ далі продовжуються зміни на високих постах за владування теперішнього лідера Міхаїла Ґорбачова, який був найменований на генерального секретаря ЦК КПСС після смерти Константина Черненка в березні цього року. Совєтське пресове агентство ТАСС повідомило про вихід на емеритуру 73-річного Ф. Братченка, міністра вугільної промисловости. Його місце зайняв дотеперішній заступник 58-річний Міхаїл Щадов. Совєтська вугільна промисловість дещо поправилась в останніх місяцях, але центральні газети не перестають критикувати відповідальних осіб за „погане керівництво, зменшення видобування вугілля і погане вдержування інструментів".

АНҐОЛЯ І ДАЛІ затіснюватиме співпрацю з Москвою і Гаваною, заявив на конгресі марксистської партії президент країни Хозе Едуардо дос Сантос. Він категорично відкинув поголоски, що комуністичний уряд Анґолі веде політику утисків чи переслідує осіб, які мають іншу від урядової думку. „Ми ведемо боротьбу з антидержавними елементами, насадженими і підтримуваними ворожими до Анґоли силами зокрема Південно-Африканською Республікою і З'єднаними Стейтами Америки", — заявив Сантос на конгресі партії. Він заперечив також поголоски, що кубинці, кількістю понад 30,000 вояків, покинуть в скорому часі Анґолю.

ЛОНДОНСЬКА ГАЗЕТА „Дейлі Мейл" повідомила, на підставі інформацій з Ливану, що після захоплення шіїтами совєтських дипломатів, а особливо після замордування одного з них, Москва вислала до Ливану спеціяльний підрозділ КҐБ, який захопив в полон 12 шіїтів, замордував таки того самого дня одного з них у відплату за морд совєтського дипломата, і керівники цієї добре вишколеної групи повідомили шіїтських провідників, щоб вони негайно звільнили решту совєтських ґромадян, бо в противному випадку вони почнуть вбивати одного за одним усіх захоплених, між якими був також брат одного із провідних шіїтів. Відносно швидке звільнення совєтських закладників здивувало речників ЗСА, Великобританії і Франції, громадяни яких давно перебувають в полоні у шіїтів. Після виконання „місії" група КҐБ повернулась через Сирію до Москви, а офіційна преса повідомила, що звільнення відбулось за посередництвом Сирії.

КОРАСОН АКІНО, кандидат на президента у Філіппінах, формально розпочала свою передвиборчу кампанію, хоч вибори відбуватимуться 7-го лютого 1986 року. Вона заповіла, що у випадку перемоги вона покличе до життя спеціяльну урядову комісію, яка дослідить закуліси вбивства її чоловіка Беніньо Акіно, який, повертаючись із З'єднаних Стейтів Америки до Філіппін в 1983 році, був застрелений на летовищі в Манілі. Покликана нею комісію досліджуватиме також вбивства теперішнього режиму президента Фердінанда Маркоса. Філіппінці з ентузіязмом вітали в кожній місцевості виступ К. Акіно.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оглошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Діравий детант

Не треба було довго ждати, щоби виявилася правда, що „новий етап" в американсько-советському діялозі, як це окреслив президент Реґен після Женевської конференції з Міхаїлом Ґорбачовим, має дуже проблематичну й сумнівну реальну вартість. Це, за твердженням деяких американських коментаторів мав настати „новий детант" типу Роналда Реґена. Але цей експеримент з самого початку виявляє такі слабі і хиткі підстави, що може в дуже недалекому часі провалитися. Можливо, що й самі учасники Женевської зустрічі таке передбачували, бо призначили на 1986 рік відвідини Ґорбачова у Вашінґтоні та у 1987 році візиту Реґена в Москві: ці дві дальші вершинні зустрічі мали б латати діри в „новому детанті".

Покищо державний секретар Джордж Шулц роз'їздить по Европі з місією приєднати тамошніх американських союзників до участи у продукції протиракетної оборони з космічного простору, проти чого рішуче виступали і виступають кремлівські володарі, як також до участи в активній допомозі протикомуністичним рухам у різних країнах світу, що також в очах Москви є допомогою „бандитам", які противляться „визвольним рухам", тобто комуністичному правлінню. В Англії Шулц мав успіх, бо Марґарет Тачер погодилася приступити до дуже коштовного експериментування над „зоряною війною" за ціну включення туди кількадесяти англійських промислових фірм з великим заробітком. З Англії Шулц переїхав до Західньої Німеччини. Її канцлер Гельмут Коль, хоч ідеологічно згідливий з Роналдом Реґеном і його Урядом, ставиться неохоче до активної участи Німецької Федеративної Республіки, члена НАТО, в експерименті „зоряної війни" і ледве чи дасть позитивну відповідь. Зате перебування Шулца у цій країні дало йому нагоду до нового дуже гострого виступу проти Советського Союзу. Промовляючи біля внутрішньо-берлінського „муру ганьби" Шулц заявив, що З'єднані Стейти не визнають сучасного поділу Німеччини і поділу Берліну, переведеного Советським Союзом. „Мур ганьби" назвав „неприродним і нелюдським". Заява Шулца виразно вдаряє по Ялтинській конференції і Потсдамському мировому договорі, які реалізували концепцію поділу сфери впливів у світі між Советським Союзом і Америкою. На „мур ганьби", здвигнений ніччю у серпні 1961 року, щоби фізично перешкодити масовій втечі німецьких спеціялістів і сірих громадян із Східньої Німеччини, був таврований кожним американським президентом, який відвідував Західню Німеччину й обов'язково демонстраційно промовляв під отим муром в такому самому протисоветському дусі. Президент Джан Кеннеді заявив під отим муром „Іх бін айн берлінер" — і цей оклик підхопили і його наступники.

Очевидно, що в такій атмосфері „новий детант" триватиме коротко і на папері. Советський Союз буде продовжувати свою імперіялістичну експансію включно з Центральною Америкою, Америка буде підтримувати протикомуністичну партизанку в Афґаністані, Анґолі й Нікараґуа. А з „культурного обміну", вирішено в Женеві, як „успіху тамошньої конференції, залишиться в реальній дійсності збільшення числа советських шпигунів до Америки під маскою студентів і професорів та „договорення", що втікачів з СССР будуть так само видавати большевикам, як це зроблено з Мирославом Медведем. У великодержавницькій політиці видача на смерть окремих осіб — це „дурниця", але для отих жертв „нового детанту" це не дрібниця, а трагедія.

Детанту" вимагають західні европейські союзники Америки, які найбільше лякаються вибуху нової війни. Війни не хоче ніхто у світі і не хоче її Америка. Але хоча Шулц заявив кілька днів тому в Берліні, Що Америка не дасть себе шантажувати Москві у дальших переговорах про припинення перегонів у зброєнні, проте покищо навіть така тверда і принципова консервативна людина, як Роналд Реґен, іде на поступки кремлівським володарям у такій болючій справі, як політичний азиль втікачів з СССР, щоби осягати „новий детант". Дуже сумнівно, чи реальна дійсність дозволить, щоб в наступних двох роках відбулися дві дальші „вершинні конференції", у Вашінґтоні й Москві, у таких передумовах і в такій поганій атмосфері.

Ярослав Курдидик

МАЛОВІДОМА ЗБРОЯ ЗСА СПИНЮВАТИМЕ РОЗЗБРОЄННЯ

Ще перед зустріччю на вершинах у Женеві між президентом Роналдом Реґеном і советським лідером Міхаїлом Ґорбачовим Сі-Бі-Ес Нюз і „Ню Йорк Таймс" перевели були опити — чи, мовляв, зможе наступити поліпшення у відносинах між ЗСА і СССР?.. І вже тоді понад 50 відсотків запитуваних американців заявили, що вони сумніваються в тому, щоб ця зустріч причинилася до будь-якої серйозної зміни у дотогочасному американсько-советському політичному спілкуванні. І, як тепер виявляється, ця мовчазна більшість, не помилилася. А деякі консервативні коментатори із немалою дозою озлоблення наголошують, що остання вершинна зустріч у Женеві, нагадує їм на свій лад, відому приповідку, — „що, мовляв, застогнала гора і вродила мишу"... А „Файненшенел Таймс" з'ясував теж: — „Що ці, які не очікували із цієї конференції нічого — не розчарувалися, а ці, що надіялися, хоч на „частинне проломання ледів в очікуванні" — ...замерзатимуть далі.

Слід буде пригадати, що всі ці великі, чи пак вершинні зустрічі між ЗСА і СССР, починаючи від Теграну, Ялти і Потсдаму, а згодом у продовжуваній черзі після них — у Парижі (1960), Відні (1961), Глесборо (1967), Владивостоку (1974) не згадуючи вже вершинної зустрічі у Гельсінках, що її зорганізувала була Москва, як небувалу досі „політично пропаґандивну шумиху" і, що головною її метою є підтвердити офіційно ще один раз, про „непорушні справи сфер і впливів" між Заходом і Сходом.

При цьому дуже замітно, що після кожної вершинної зустрічі поставали і назрівали, начебто завжди, як із правила — нові „зударні проблеми", що в них совєти увиразнювали на старий лад, свої загарбницькі виламки, згадати б хоч би — Етіопію, Ємен, Анґолю, Афґаністан, чи останньо Нікараґуа.

А ось вже й тепер, після останньої зустрічі в Женеві, починають зарисовуватися дуже помітно різновидні розбіжності у продовжуванні розмов про роззброєння. Перша причина непорозумінь та неполадок постає з того, що у тому самому часі, коли ЗСА майже зовсім припинили розбудови системи ракет типу „Миджетмен", щоб її зробити повноціло мобільною і легко пересувною — то тоді Советський Союз, якраз навряд, має уже давно виготовлені повномобільні ракети типів СС-24 і СС-25. Роззброєневі експерти передбачають, що, не зважаючи на те, що СССР має вже готові вищезгадані мобільні ракети, вони висуватимуть застереження та оспорюватимуть евентуальну перебудову ракет типу „Миджетмен" і готові висунути її, як другу перешкоду поруч „зоряної війни", яку вони уважають за найбільше „непримириму".

Із головної дослідної централі у Лос Аламос Крайовій лабораторії, один із чільних співробітників Ст. Роквуд заявляє, що, на його думку, Советському Союзові буде вельми важко прийняти і погодитися з фактом вдосконалювання ракети типу „Миджетмен", а тим паче прийняти і беззастережно її включити між пропозиції роззброєневих переговорів.

Річ в тому, що крім „зоряної війни" і наймодернішої ракети типу „Миджетмен", ЗСА встигли добитися не абияких осягів у виготовлюванні, зовсім відмінних родів зброї. Для прикладу — першою з-поміж них, це т. зв. найпрецизніша ракета, яка характеристична тим, що її змінітюризовано аж до ручного переносного типу. Цією бомбою будуть вивінувані в найближчому майбутньому всі, навіть і невеликі окремі діючі, парашутні десантні з'єднання. Не менше особлива — це „Магнетна гармата", що находиться у стадії завершування, яка є самонавідного типу і її мета вибивати з ладу всі електрично-компюторні пристрої у ворожій зброї.

Доволі знаменні поступи зроблено в останніх двох роках у вдосконалюванні лейзерної зброї, яку ЗСА вдалося на свій лад „зістандаризувати", отож не лише контролювати, але теж зосереджувати і унапрямлювати на неспівмірно віддалені простори. Досі вже переведено досліди в Ню Мехіко, в яких уже декілька разів зістрелено неозброєну ракету „лейзеровим приладом". Переведено теж пробу із „електронною гарматою", згущена міць якої є такої сили, що нею можна було б освітлити на короткий час, місто, величиною Філядельфії. Або розшукувати об'єкти у космосі, кожного, середньої величини, сателіта.

Фахівці не лише від нуклеарної, але в загальному всієї модерної зброї стверджують, що найкращою

(Закінчення на стор. 3)

Степан Куропась

Вимираючі газети — національна епідемія!

З приводу ліквідації появи газети „Українське Життя" у Чикаґо кружляють тут різні правдиві і неправдиві голоси, відносно українських газет, зокрема невтральних. Газета „Українське Життя" проіснувала 39 літ і лишила по собі не лише слід праці, але й жалю. Чому? Чи це вина громади чи газети? Чи газета мала „News", бо американські газети не є лише газети вони є „Newspapers", вони є засобом інформації що конкурують з телевізією, але про те пізніше. Чи це трагедія? Чи американські газети теж переводяться?

Нюйоркський кореспондент „Чикаґо Трибюн" недавно помістив статтю на цю тему п. з. „Dying Newspapers — National Epidemic". Газети не витримують конкуренції з телевізією, менше оголошень з приводу частинного застою економії, брак добрих кореспондентів, а тим і новинок є причиною смерти навіть дуже фінансово багатих газет. Цей кореспондент пише, що з сімох газет у Ню Йорку залишилося лише три, а минулого року була небезпека, що таблойд газети „Дейлі Нюз" і „Пост" могли звинути появу і лишити лише „Дейлі Таймс" диктатором преси. „Дейлі Нюз" був на продаж. У Чикаґо перестав виходити „Дейлі Нюз", а „Дейлі Таймс" врятував від банкрутства австралійський газетний видавець Руперт Мирдок, який зробив те саме в Бостоні, купив „Геральд-Амерікен". У Вашінґтоні перестав виходити „Вашінґтон Стар", у Клівленді, — „Клівленд Пресс" у Баффало — „Кур'єр Експресс", у Філядельфії — „Філядельфія Бюлетин". Кореспондент Майкел Коклі називає таку ситуацію епідемією. Вмирають газети, виграє телевізія, яка розбудовує каблі.

Уже давніше чужомовні газети такі славні і багаті, як польська „Америка-Ехо", „Своркост", польський „Дзєннік Чикаґовскі" попрощалися з цим світом. Існує ще польська „Ґвязда Полярна", яку читають теж українці, бо має цікаві статті. Від добрих кореспондентів багато залежить. Існує ще чеський „Денні Гласатель", що бореться з фінансовими труднощами як і всі інші, тим більше, що повоєнної чеської еміграції було обмаль в порівнянні до української чи польської. Незалежні газети, так звана „Вільна Трибуна" завмирає, вмерло і „Українське Життя".

Не-союзові газети української громади в Америці потребують для свого існування принаймні 3,000 передплатників, знаю це з практики, попередніх вільних трибун. Такого „Українське Життя" не мало, хоч мало сотні відданих читачів і фінансових меценатів. Обмаль власних кореспондентів з браку фондів мало теж від'ємний вплив на появу газети, яка нікому з авторів не платила, бо не було з чого. Передплатники і бизнесові оголошення рятують все ситуацію, чого в тому випадку не було. А вільної трибуни треба. Союзові газети всіх трьох Союзів не можуть містити все чим громада живе, вони є зв'язані членством, якому треба догодити. Четвертий Союз „Народна Поміч", яка з Пітсбурґу перенеслася до Чикаґо тижневика не має. Є ще партійні газети, вони не є „Нюзпейперс", а є речниками організацій, яким служать. А зі смертю „Українського Життя", яке гідно віддзеркалювало положення і правдиво зображувало ситуацію у діяспорі, я, як громадянин Чикаґо, що живе тут 58 літ, можу лише повторити відому козацьку правду „Поховали Запороже — буде колись треба!"

ПРАЦЯ І ПЛЯНИ ФУНДАЦІЇ ІМ. МАЗЕПИ

Повернувшись із конференції з М. Ґорбачовим 21-го листопада 1985 року, президент Роналд Реґен повідомив про відкриття нового американського консуляту в Києві такими словами: „Це буде перша американська присутність в Україні впродовж декад". Учасники спільної сесії законодавців ЗСА голосно апльодували, а виступові приглядалися мільйони глядачів міжнародного телебачення.

І ми, українці, зробили багато щоб так сталося! Впродовж трьох тижнів у листопаді, незалежно від того, чи ми брали участь у конкретній дії, чи просто молилися, ми були об'єднані у наших турботах за життя 25-тирічного Мирослава Медведя, українського моряка, який двічі кинувся у холодні води Міссісіпі, шукаючи політичного притулку.

Ми не змогли врятувати Медведя, але міжнародна увага, звернена на випадок з Медведем, створила розголос для України вартости мільйонів: слова „український моряк" і „українсько-американські групи" звучали денно в новинах усіх існуючих програмах телебачення, радіо, газет і журналів вільного світу. Розголос справи Медведя створив бурю в Палаті Репрезентантів, і, як нам відомо, дійшла ця справа до Білого Дому.

Перед нами тепер стоїть завдання негайно використати визнання, яке можливо ціною свого життя Мирослав Медвідь здобув для України. Фундація ім. Мазепи виробила плян, як зробити це зараз, поки люди вільного світу ще не забули Медведя. Ми хочемо познайомити наших читачів з цією програмою. Однією, звільненою від податку пожертвою, ваші гроші принесуть добро українській справі чотирма різними шляхами:

1) Ваша жертва уможливлюватиме продовження публікації книжки Мирона Долота „Execution by Hunger: The Hidden Holocaust".

2) Своєю пожертвою ви уможливите створення „пакету" справи Медведя, яка пов'яже заяву президента Реґена і книжку Мирона Долота в одну могутню заяву про Україну. Ця заява буде створена для нового для нас форуму, якими будуть голови 500 більших корпорацій, голови федеральних і стейтових установ освіти, кінематографії, радіо, телебачення та індивідуальних журналів.

3) Вашою пожертвою ви підтримуватиме Фундацію ім. Мазепи в її освітніх програмах, наприклад, нашу участь у п'ятистейтовому моделі Об'єднаних Націй, яку організує YMCA. Ми спонзорували вісім студентів, які репрезентували Україну у триденній конференції, в якій брали участь понад 900 студентів, репрезентуючи біля 150 країн світу. Наші студенти-репрезентанти України на цій конференції, так як і їхні вчителі і представники від YMCA, є так само зворушені справами Мирослава Медведя і голодом в Україні в 1932-33 роках як і всі українці діяспори. І ми є певні, що ніколи вони вже не переплутають України з Росією.

4) Ваша пожертва також допоможе Фундації ім. Мазепи заанґажувати аґенцію зв'язків із засобами масової інформації, яку минулого літа заснував у Вашінґтоні Андрій Білик. Він є і його корпорація IMAX створили програму для Фундації ім. Мазепи, з якою ми хочемо познайомити українців у діяспорі.

Фундація ім. Мазепи шукає вашої допомоги зібрати 100,000 долярів. Просимо датки посилати на адресу: Mazepa Foundation, P.O. Box 1988, Alexandria, Va. 22313. Більше чим половина цих грошей негайно піде на створення „пакету" нашої висилки до голів корпорацій, видатних діячів освіти, кінематографії, радіо та телевізійної індустрії і до журналістів. Документальна книжка Долота „Execution by Hunger" буде для них всіх початковим доказом про те, що про Україну ми говоримо правду. Чим більше ми дістанемо пожертв, тим більше ми зможемо вислати матеріялів про Україну включно з книжкою М. Долота до впливових американців. Наприклад: за кожну пожертву в сумі 1,000 долярів ми вишлемо з іншими матеріялами 20 книжок М. Долота (400 долярів вартости, включно з пересилкою); якщо пожертва є в сумі 500 долярів, ми вишлемо дев'ять книжок М. Долота з іншими матеріялами (160 долярів вартости) і т. д.

Висилаючи пожертву до Фундації ім. Мазепи свідомий українець діяспори матиме запевнення в тому, що його звільнена від податку пожертва працює для добра загальної української справи чотирма дорогами: вона уможливлює досягнути нову і впливову публіку актуальним матеріялом про Україну; вона підтримує книжку М. Долота; підтримує освітні програми Фундації і допомагає заанґажувати для промоції цих справ українську фірму публічних зв'язків. Виславши матеріяли, ми нав'яжемо письмовий і тепефонічний зв'язок з тими установами і особами. В листах і розмовах ми натискатимемо на такі основні пункти:

1) Щоб історія голоду в Україні була обов'язковим предметом навчання у всіх середніх школах;

2) Щоб корпорації брали до уваги можливість фундування освітніх програм Фундації ім. Мазепи, такі як YMCA — Модель Об'єднаних Націй, де репрезентована Україна.

3) Що вже прийшов найвищий час, щоб кінематографи і телебачення творили фільми з українською тематикою.

Наші жертводавці, які автоматично стають членами Фундації ім. Мазепи, отримуватимуть точні звіти з нашої діяльности і її результатів.

Чим скорше ви вишлете нам свою пожертву, тим скорше і ефективніше ми зможемо виконати наше завдання.

Рада Директорів Фундації ім. Мазепи

В НОРФОКУ, ВІРДЖІНІЯ, заарештована 39-річна Вірджінія Вілер, яка займалася незаконною продажею Іранові запасних частин американських літаків. Це був дев'ятий арешт пов'язаний з контрабандою зброї в Іран. У вересні був заарештований її чоловік Даніел Вілер. Вілери та сім інших заарештованих продавали частини військових літаків іранському аґентові в Лондоні, а він переправляв їх до Ірану.

РЕЧНИКИ АДМІНІСТРАЦІЇ Роналда Реґена повідомили, що в Женеві на зустрічі на вершинах досягнуто домовленість про спільну працю вчених і спеціялістів двох країн в ділянці охорони довкілля. Спільна праця американських і советських вчених в ділянці охорони довкілля почалася в 1972 році після домовлености, досягнутої між Леонідом Брежнєвим і Ричардом Ніксоном, але була припинена після советської окупації Афґаністану.

ГОЛОВА ЗАБОРОНЕНОЇ вільної робітничої профспілки „Солідарність" Лєх Валенса, під час інтерв'ю з кореспондентом західньонімецької газети „Ді Вельт" заявив, що він запропонував Войцехові Ярузельському зустріч, бо, мовляв, тільки шляхом переговорів можна покращати загальну політичну й економічну ситуацію в Польщі. Валенса не вживав різких висловів проти В. Ярузельского і взагалі вважає його патріотом ПНР. Він однак не погодився з опінією Ярузельского, що „Солідарність" це вже відспівана пісенька.

Ольга Соневицька

НЕСТОР ГОРОДОВЕНКО В МОЇХ СПОГАДАХ

II.

І знову постало в мене бажання стояти принаймні десь позаду співаків і дивитися на цю людину, що вичаровує з людських голосів такі тони і таку інтерпретацію пісні. Та думка не покидала мене ввесь час. Раптом новина! Довідуємося що Капеля переноситься ближче центру, а саме до нашого Фрайману на передмісті Мюнхену, що вже тоді в таборі переважала наша група. В Управі, де був культурно-освітнім референтом проф. Осип Залеський, заворушилося. Приготовляють кімнати, малюють, чистять. Капеля нає численний склад, має бути ще збільшена, бо якраз намічений „Тиждень Української Культури".

• • •

Навпроти нашої кімнати в бльоку „С" приготовляють мешкання для когось з Капелі... Хто то буде нашим сусідом? Знаю, що побіч зайняла кімнату Любов Степанова концертмайстер хору. — І незадовго справа вияснилася... Кімнату зайняв Нестор Городовенко з дружиною Настасею!.. Вже навпроти мене мешкають Городовенки!! Щоднини можу бачити великого майстра, сказати „добрий день" і може дещо в чому їм допомогти.

У нашій кімнаті нікого нема. Всі порозходилися... Аж тут стук у двері. На мої слова „прошу увійти"... входить... Нестор Городовенко. Очам не вірю! Чи може заблукав, чи хоче чого поспитати? — „Прошу, прошу, дуже приємно вітати вас в нашій кімнаті. Адже ми сусіди... Майже щодня бачу вас, професоре як ви вже вертаєтесь з риболовлі. — „А я до вас ось чого... Чи не взяли б ви участь в нашій Капелі. Улаштовуємо 'Тиждень Української Культури', мені треба голосів, а спеціяльно в партії альтів. Я довідався про вас, що ви репертуарна хористка, то приходьте на співанки. Про всякі справи домовитесь з адміністратором Капелі, Валентином Кохном. Отже до побачення на співанці!

І так я стала членом Капелі „Україна". Моя мрія здійснилася!... На співанки я ходила, ніби до святині. На кожній з них я переживала мистецьку розкіш. Городовенко був справді чародієм. Він творив, він переживав, він переносився в світ пісні яку ми співали і горе було нам, якщо не було так, як він від нас вимагав. Тоді спалахував непогамованим гнівом і тоді не щадив міцних слів. Але якщо твір був виконаний так, як він хотів, його очі ясніли обличчя лагідніло і перед нами стояла зовсім інша людина. Я не раз дивувалася. Як це так! Та сама людина може мати дві душі, що може перетворитися під впливом пісні. — Мене спеціяльно цікавила його праця на співанках. В моєму житті я співала під батутою різних диригентів, більше чи менше здібних аматорів, любителів пісні і хорового мистецтва, по багатьох містах Галичини, куди нас доля кидала. Я всюди належала до хору „Боян", який в нас в Галичині був майже в кожному місті. Єдиний професійний дириґент на той час перед самою Другою війною був Микола Колесса, але то були початки його мистецької праці і ми ще взаємно не дуже розумілися.

Зовсім інакше проводив співанки Н. Городовенко. Перед приступленням до опрацювання твору, хористи мусіли вміти партії напам'ять. Наш концертмайстер Любов Степанова, щоднини виучувала з хором технічно. Аж як хор засвоїв пісню приходив Нестор Городовенко. В кімнаті ні чичирк. Мусів бути цілковитий спокій. Щойно тоді Нестор приступав до праці. Співаки мали свої місця не за ростом, як у нас водиться але за барвою голосів. Ми були готові і чекали... „Здорові були"! — були його перші слова — починаємо працю". Насамперед прорецитував нам слова пісні, пояснив її зміст, накреслив картину ніби маляр пензлем, з'ясував яку дати барву голосу. Бо кожна річ вимагала іншого підходу. Він сам демонстрував як дістати тон, якого він вимагав від співака. Треба було дуже пильно слідкувати за його вказівками, щоб не попасти з ним в конфлікт. Дисципліна була зразкова. Звичайно казав: „Дивіться на мене, а будете добре співати"! І то була щира правда. Кожну пісню він переживав. Ніколи не забуду виконання композиції Ст. Людкевича на слова Шевченка: „Чи ми ще зійдемося знову"... Річ така все актуальна для нас. Ми співали цей твір колись у Львові на Бояні". Але я просто не могла пізнати його у виконанні Городовенка. Спершу я навіть не була певна, чи то та сама композиція. Ми так сердечно переживали її зміст, що при словах „Смирітеся, молітесь Богу, і згадуйте один одного свою Україну любіть, Любіть її во врем'я люте в останню тяжкую мінуту за неї Господа моліть"!.. — щеміло серце і годі було стриматися від сліз; — бачу, як сьогодні, як Нестор склав руки ніби до молитви, звернувся обличчям до вікна, задивився ген далеко — далеко на рівнини баварських піль, напевно душею був на своїй любій Полтавщині. Усі були такі зворушені, що запанувала мертва тиша як прозвучали останні слова пісні.

• • •

Нестор Городовенко мав дар, якусь магнетичну силу на своїм обличчі. Воно грало, його очі сміялися, чи плакали. — „Дивіться на мене, а будете добре співати". — Рухи його руки були для нас знаком, коли почати чи скінчити фразу, але виконання до найменшої фінезії, ми вичитували таки з його обличчя. Ми не бачили публіки ми не бачили нікого, ми бачили перед собою великого майстра, що чарував і нас і завжди виповнену по вінця залю... Не диво, що виступ Капелі „Україна" в авлі німецького університету в Мюнхені разом з Капелею Бандуристів на якому була виконана прем'єра кантати „Ставай народе, ставай" (слова Івана Багряного, музика Григорія Китастого) був справді тріюмфом української пісні на еміграції.

Так я переживала неповторні хвилини хорового мистецтва в Капелі „Україна" під рукою великого майстра. Залишилася мені на пам'ятку тільки виказка де зазначено, що я була членом „Капелі Україна".

(Закінчення на стор. 3)

Хор „Веснівка" святкує 20-ліття

Жіночий хор „Веснівка", що постав з дівочого хору курсів українознавства при церкві св. Миколая, відзначає цього року солідну річницю:20 років безперервної праці, росту, виступів, проблем, успіхів...

Хор зорганізувала в 1965 році і до сьогодні веде Квітка Зорич-Кондрацька, збсольвентка музичного факультету Торонтського університету, з молодих студенток курсів українознавства. Хор ріс, виступав у Канаді, Америці, Европі, дівчатка кінчали курси і не хотіли хор залишати, виходили заміж — і не хотіли хор залишати...

Крім звичайних концертів та співу під час Св. Літургії (в церкві св. Миколая), хор поставив у 1973 і 1979 роках змодернізовану оперету М. Лисенка „Коза Дереза" та накрутив чотири платівки.

У всеканадських хорових конкурсах Сі-Бі-Сі в 1982 і 1984 роках „Веснівка" дістала перші нагороди.

Багата історія, за якою є численні години підготовки, праці, проб, нервів, радости.

І нарешті — концерт в неділю, 20-го жовтня, в залі „Сент Лоренс Сентр фор зі Артс", яким хор відзначає своє 20-ліття.

Заля заповнена. Багато людей повернулися розчаровані додому... В руках тримаємо мистецьку двомовну програмку, на якій репродукція картини мистця Мирона Левицького „Веснівка". В програмці історія хору — „Хроніка важливіших виступів і концертів", програма концерту, слово про виконавців, список хористок.

Світло гасне. На сцену виходять молоді жінки та дівчата в кремових довгих сукнях, прикрашених ніби вишивкою. Все стихає.

„Аве Марія" Бортнянського святочно звучить у залі. „Верба" Фоменка — чудовий твір, прекрасно виконаний, зриває перші бурі оплесків. Милою несподіванкою є „Вітре, буйний" на слова Шевченка, молодої композиторки і талановитої акомпаньяторки хору Зені Кушпети, який хор виконує з настроєм та чуттям. Першу групу закінчує піснею „По діброві вітер віє", слова Шевченка, обробка Верьовки.

Хор „Веснівка" з Торонто

Сьогоднішній концерт є при співучасти солістів Роксоляни Росляк — сопрано та Едварда Іванка — тенора.

Роксоляна Росляк при фортепіяновому супроводі Лариси Кузьменко виконала з чуттям та зрозумінням твори: „Не дивися на місяць весною" — слова Лесі Українки, муз. Г. Майбороди, „Осінню пісню" — сл. Сосюри, муз. Майбороди, та „Хотіла б я піснею стати" — сл. Л. Українки, муз. Ф. Надаленка.

Едвард Іванко виступив з оперними аріями „О, рідний край" з опери К. Данькевича „Богдан Хмельницький" та „Немов у тумані" з опери М. Лисенка „Тарас Бульба". Акомпаньював Джеймс Гардер.

І знову хор. Співає прекрасно „Ой гори, ой світи, місяченьку" М. Леонтовича з його незакінченої опери „На русалчин Великдень", та дальші частини опери в обробці М. Вериківського та М. Скорика: „Хай іде, насува чорна хмара", „Ой ти сестрице..." На сцені з'являється Р. Росляк і чуємо її повне суму та туги за світом „Аріозо нової Русалки". Хор -русалки відповідають „Ти єдина у нас". На сцену виходить Е. Іванко. З нашою фантазією бачимо молодого козака, що заблукав. Русалки хочуть його залоскотати та забрати зі земного світу. Хіба що відгадає загадку. „Та не спішіться так" — благає молодий козак.

Ці фрагменти з незакінченої опери Леонтовича „На русалчин Великдень" були чи не найкращою частиною концерту, виконані переконливо, в дійсному настрої твору. І хор і солісти вийшли тут знаменито! Аж хочеться додати, що большевики недарма боялися творчого генія Миколи Леонтовича і позбулися його найлегшим способом: замордували його в 1921 році. І так Леонтович — мистецькжертва совєтського режиму.

Після перерви хор у стилізованих гуцульських костюмах виконав „До сонця" — Кос-Анатольського, „Чайка степова" — І. Сльоти, „Я піду в далекі гори" — муз. і сл. Івасюка, „Розійдися, туманочку" — І. Сльоти та чарівне „Ой високі полонини" — Жуковського.

Роксоляна Росляк виконала „Снується казка" — сл. П. Тетянки, муз. В. Верховинця, „Любов" — сл. Віри Ворскло з Торонто, — муз. Лариси Кумьменко, акомпаньяторки цього вечора. Твір і його виконання викликав захоплення публіки, яка не жаліла оплесків.

На закінчення Р. Росляк співала „Вальс Венери" з опери Лисенка „Енеїда".

Едвард Іванко в групі пісень заспівав „У гаю, гаю" — Січинського, „Огні горять" — Лисенка та „Ой верше мій, верше" — обробка Лиська. Р. Росляк та Е. Іванко заспівали дует Марильці та Андрія з опери Лисенка „Тарас Бульба". Програму закінчив хор. Ми почули дуже гарне „Ой у гаю" — обробка Маренича, „Залітай, залітай" — обр. Зені Кушпети, „Вязанку лемківських пісень" — обр. С. Гриц та прегарну „Гагілку" — Людкевича.

Цей концерт був дійсно музичним здвигом. Ми в Торонто горді, що маємо музичну одиницю такої якости! Диригентка К. Зорич-Кондрацька ніжними, наче „музикальними" руками вміє осягнути дисципліну, прецизність та музикальну інтерпретацію творів. Хор зіспіваний, а голоси мають приємне співзвучання.

Це хор, яким можна гордитися в музичному світі!

По закінченні програми голова Комітету Українців Канади, відділ Торонто, інж. Я. Соколик та колишня голова Комітету Українок Канади М. Підкович піднесли диригентці чудову китицю квітів від цілої громади Торонто з побажанням дальших успіхів та мистецького росту. Китиці квітів від хористок були виявом щирої подяки за 20-літню працю Квітки Зорич-Кондрацької з хористками та українською піснею.

Оксана Бризгун-Соколик

Нестор Городовенко...

(Закінчення зі стор. 2)

Сидять (зліва) п'ятий Іван Багряний — поет-письменник, що написав кантату „Вставай народе, вставай". Любов Степанівна — хормайстер Григорій Китастий — диригент бандуристів і композитор пісні. Нестор Городовенко — диригент капелі „Україна"; восьма (справа) в третьому ряді — Ольга Соневицька.

• • •

І як я малою дівчинкою почала співати в Копичинцях на Поділлі в хорі мого батька, великого любителя хорового мистецтва, так скінчила свій хоровий шлях в неперевершеного майстра пісні Нестора Городовенка.

Це були мої два найкращі вчителі-диригенти, які в моїй пам'яті залишаться до кінця життя.

Маловідома...

(Закінчення зі стор. 2)

розв'язкою під сучасний мент для ЗСА — це з одного боку виготовляти ракети типу МХ, як своєрідну противагу совєтським ракетам типу СС-20, а з другого боку переводити приспішені досліди з усією без розбору зброєю — починаючи від ракет типу „Миджетмен", не згадуючи окремо про підводні човни типу „Трайдент - Д5".

У розцінці фахової преси можна натрапити на доволі цікаві думки відносно міжнародного мілітарного нападного оборонного аспекту справи. Песимісти намагаються просовувати твердження, що, мовляв, наразі ми не бачимо ніякої можливости, щоб у випадку майбутньої війни, можна було б врятувати нашу плянету перед нуклеарною загладою.

Але оптимісти стверджують, що якраз навпаки — Проєкт президента Реґена, щоб розбудувати далекозасяжну мережу протиракетної оборони і при її допомозі заздалегідь паралізувати нуклеарну загрозу, готові послужити за єдину спонуку і притоку, щоби переговори про роззброєння вийшли зі стадії безплідних балачок і безвислідних торгувань і переставили себе у площину вирішних і конкретних починів.

75-ліття Українського Народного Дому в Пассейку

Понад 200 людей взяли участь у святкуванні 75-річчя Українського Народного Дому у Пассейку, Н. Дж., яке відбулося в неділю, 27-го жовтня ц.р. Листи з гратуляціями прислали президент Роналд Реґен, губернатор стейту Ню Джерзі Томас Кейн, мейор Пассейку Джозеф Ліпарі, Ґлорія Колодзій мейор Кліфтону, та численні українські організації. Президент УНДому Ярослав Петрик висловив вдячність Ювілейному комітетові, представникам численних українських організацій, гостям та екзекутивному комітетові УНДому.

Головний промовець Андрій Кейбіда з признанням говорив про працю і досягнення засновників УНДому та висловив подяку за їх працю теперішній адміністрації. Молитву провів о. Рафаїл, а їжу поблагословив о. Ізидор, обидва з української католицької церкви св. Миколая в Пассейку.

Я. Петрик і п-ні Майк проводили програмою бенкету, під час якого виступили танцювальний ансамбль і хорова група СУМА і ансамбль бандуристів „Гайдамаки".

Український Народний Дім був створений 1-го липня 1910 року для об'єднання всіх українців, що мешкали в Кліфтоні, Патерсоні, Ґарфільді та Пассейку, в їхній культурній, політичній та освітній діяльності. Першим головою Дому був вибраний Іван Буштиган, а секретарем — Степан Ягайло. Відділ 42-ий ім. Володимира Великого УНСоюзу і 100-ий Відділ „Запорозька Січ" Українського Братського Союзу мали свої перші сходини в цьому Домі рік після його створення і до цього часу. Для того щоб ознайомити американське середовище з українськими проблемами тут і в Україні, відбувалися сходини, конференції, лекції, пікніки, демонстрації тощо. Зверталися з петиціями до американського Уряду, брали участь в демонстраціях протесту проти несправедливости польського уряду по відношенню до українців в Західній Україні та проти совєтського домінування на українських землях; переводилися збірки грошей, щоб допомогти потребуючим братам і сестрам в Україні.

На початку 1950-их років тисячі українських еміґрантів прибули в околиці Пассейку і відразу ж включилися в діяльність Українського Народного Дому. Ці еміґранти влилися в існуючі українські організації та створили численні нові, культурні і політичні, з сильно розвиненим почуттям своєї ідентичности. В наслідок цього сповільнився процес асиміляції і створилася нова група українців-американців, льояльних до Америки, але духово прив'язаних до країни свого походження — України, які беруть аткивну участь у житті української громади.

Н.Н.

ВСЕ ЩЕ НЕ ВИЯСНЕНА причина катастрофи літака типу ДС-8, на покладі якого, за уточненими даними, було 256 осіб. Пітер Бовг з Канадського управління безпеки повітряного сполучення сказав репортерам: „Може статися, що ми ніколи і не дізнаємося точно, що викликало катастрофу". Досі не вияснено, де стався вибух літака — в повітрі, зразу після злету з міжнародного летовища в Ґандері, чи вже після того, як він вдарився в землю.

КИТАЙСЬКА НАРОДНА Республіка погодилася купувати від Франції і Великобританії нуклеарні реактори і турбіни для побудови потужних електростанцій за приблизну ціну 1,5 більйона долярів. Під час переговорів у Парижі представники КНР підписали договір про закуп й інсталяції атомового реактора силою 900 мегаватів, який коштуватиме приблизно 1,3 більйона долярів. Пекін погодився додатково закупити у Великобританії турбінові ґенератори за суму 3,5 більйона долярів. Початкові праці над інсталяцією нуклеарного реактора вже почалися у провінції Ґуанґдонг, недалеко Гонг Конгу. Управління Гонг Конгу є партнером у цьому проєкті.

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ Франсуа Міттеран заявив кореспондентам, що Франція за його урядування, зглядно урядування соціялістичної партії, виграла битву проти інфляції, змодернізувавши при тому не тільки військову, але також цивільну індустрію, яка тепер продукує значно більше товарів першої потреби і кращої якости. „Франція тепер є у кращій ситуації, як була перед тим", — заявив Міттеран журналістам, обороняючи свою економічну і політичну програми.

Листопадові роковини в Клівленді

У неділю, 3-го листопада ц.р., українська громада Клівленду відзначила роковини Листопадового Зриву. Тому що, згідно з рішенням українських владик, ця дата була визначена як день молитви за упокій жертв голодомору 1932-33 років, свято було започатковане соборними відправами поминальних Богослужень в церкві св. Покрови, що їх відслужило українське духовенство Клівленду. Під час відправ співав церковний хор під диригуванням маестра Евгена Крука.

Безпосередньо після відправ розпочалось Листопадове свято, яке відкрив голова Українських Злучених Організацій мгр Василь Ліщинецький, а святковий апель молодечих та комбатантських організацій започаткував програму, що її, в більшості, виконали гості з Ню Йорку — відомі акторки української сцени Іванна Кононів та Валя Калин.

Тому що цьогорічна тематика святкувань розгорнулась на тему української стрілецької пісні, Іванна Кононів ввела присутніх у настрій тієї доби, яка зродила Листопадовий Зрив. У слові „Про стрілецьку пісню" оживали одчайдушні творці тих героїчних днів, а з тим і їхні невмирущі твори, які глибоко закорінились в серцях народу. Відтак піяністка Оля Джуман-Кость виконала в'язанку стрілецьких пісень в власному опрацюванні, а Валя Калин і Іванна Кононів — монтаж п.н. „До волі і правди", в якому стрілецькі пісні переплітались із творами Романа Купчинського й Анатоля Курдидика.

Фортепіянову партію виконувала О. Джуман-Кость. Слідувало святочне слово, що його виголосив Гайнріх Штайнгаґен, який говорив про події Листопадового Чину із точки зору молодшої ґенерації. В дальшому ході програми зворушливе виконання поеми А. Курдидика „Стрілецька шапка" захопило слухачів, які нагородили акторку В. Калин щедрими оплесками.

Дві композиції легкого жанру про Львів Ірини Чуми виконані дуетом І. Кононів і В. Калин, завершили багату змістом і формою програму, а недавно створений тут жіночий хор „Світанок" закінчив свято трьома точками, до яких акомпаньювала О. Джуман-Кость: „Піснею про рідну землю" А. Малишка — П. Майбороди, „В'язанкою стрілецьких пісень" в обробці Михайла Гайворонського та „Гимном Батьківщині" Льоня Лепкого в обробці З. Лиська. Диригент маестро Е. Крук вклав багато зусиль, щоб за кілька проб підготовити до виступу новозанований хор, який звучав вирівняно і гармонійно. Імпреза закінчилась українським національним гимном, але присутні не розходились, бо заповіджено демонстрацію в обороні українського моряка Мирослава Медведя, драма якого сама розгорталась на очах всього світу.

Після заключних інформацій д-ра Юрія Кульчицького учасники свята з прапорами вирушили до центру міста, щоб там задемонструвати своє обурення з приводу видачі Мирослава Медведя в руки совєтських властей на певні тортури і смерть. Наступного дня клівлендський щоденник „Клівленд Плейн Ділер" помістив статтю на цю тему враз із великою світлиною з демонстрації, у якій інформував, що українці Клівленду вислали понад 300 телеграм до президента Р. Реґена з проханням про азиль для українського моряка.

Голова Українських Злучених Організацій Василь Ліщинецький, вказуючи на великий транспарант, що його несли демонстранти, із написом „Не проміняйте Медведя за порожні обіцянки" (вершинної конференції), між іншим, сказав: „Цей напис щось говорить про Державний департамент, поняття моральности та про респектування людських прав". Д-р Юрій Кульчицький із Янґставнського університету зауважив: „На мою думку, вся ця нефортунна справа пов'язана з конференцією в Женеві. Ми дуже схвильовані цим інцидентом, зокрема тому, що президент Р. Реґен поступається перед совєтськими чинниками в таких особливо важливих питаннях, як людські права". Дальше читаємо: „Не зважаючи на безупинний дощ, молодь і діти маршували враз із демонстрантами, а деякі з них несли транспаранти" Ця акція як по інших громадах, так і в Клівленді, не припиняється й тепер: українська спільнота не сміє спочити, поки справа М. Медведя не буде простіджена до кінця.

смб

У глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що дня 6-го грудня 1985 року упокоївся у Бозі, на 80-му році життя

бл. п. сотник

ВОЛОДИМИР МИСЬКА

Учасник Визвольних Змагань, кооператор, інспектор Виділу Повітового і посадник міста Рудки.

ПОХОРОН відбувся дня 10-го грудня 1985 р. з похоронного заведення Музика і Син до собору свв. Володимира й Ольги, а відтак на кладовище св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

•

Всім тим, що в якийнебудь спосіб причинилися до звеличання пам'яті Покійного — щире спасибі.

Горем прибиті:

сестра СТЕФАНІЯ у Франції
Брат ВАСИЛЬ в Україні
Сестрінниця ІРЕНА з Родиною в Україні
Шваґер ТЕОДОЗІЙ МОКЛОВИЧ з Родиною в Канаді

ДОРОГІ УРЯДОВЦІ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ! НАБЛИЖАЄТЬСЯ КІНЕЦЬ РОКУ, А З ЦИМ І ОСТАТОЧНІ ПІДСУМКИ ЦЬОГОРІЧНОЇ ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ. ТОЖ ДОКЛАДІМО ВСІХ ЗУСИЛЬ, ЩОБ КІНЦЕВИЙ УСПІХ ЗАВЕРШИВ НАШЕ ВЕЛИКЕ ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ДІЛО ТА НАБЛИЗИВ НАС ДО НАШОЇ ГОЛОВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ МЕТИ, ПІД ЧАС ГРУДНЯ — ПРИДБАТИ 600 НОВИХ ЧЛЕНІВ.

Екзекутива...

(Закінчення зі стор. 1)

мітила цілий ряд зовнішніх акцій на найближчий час, а це включитися у праці Українського Дослідно-Документаційного Центру, що постав при Українському Інституті Америки, під проводом проф. Тараса Гунчака, поцікавитися ближче справою конвенції про ґеноцид, що має бути схвалений в Сенаті ЗСА, зложити протест у представників Ізраїля з приводу знищення українського пам'ятника в Єрусалимі і активно співпрацювати в акції оборони прав українців на терені міста Ню Йорку, що її заініціював голова НТША д-р Ярослав Падох.

В діяльности на довшу мету Екзекутива УАКРади рішила перебрати опіку над пам'ятником Шевченкові у Вашінгтоні і закликає до співпраці в тому ділі НТША УВАН, Екзекутиву УККА і Вашінгтонську Групу молодих українських професіоналістів.

У зв'язку з потребою збірки фондів на всі ці зовнішні акції внедовзі буде висланий лист до всіх членів УАКРади, щоб розпочати збірку з новим роком.

На відтинку внутрішньої діяльности присутні заступники голови розділили поміж собою відповідальність за поодинокі ділянки праці.

Справу програми для УАКРади перебрав проф. Петро Стерчо, інж. Юрій Іхтіярів — зв'язок з відділами і місцевостями, де живуть члени УАКРади, Євген Стахів — зв'язок з іншими українськими організаціями і іншими етнічними групами, а Ольга Кузьмович — інформації до преси і зв'язок з пресою.

Перший заступник голови Іван Олексин буде згідно з прийнятим статутом заступати голову, як зайде потреба.

В усіх ділянках, що ними особливо будуть займатися заступники голови Екзекутиви, будуть ще докооптовані референти для безпосередньої праці. Присутні при цій нагоді обговорили справу дії канцелярії УАКРади, що тепер має лише тимчасових працівників і конечність затруднення директора канцелярії, який перебрав би багато з функцій членів Екзекутиви.

В заключенні вирішено скликати на суботу 1-го лютого 1986 року, на годину 10-ту ранку цілоденні наради Крайової Ради, яка має заслухати звіту Екзекутиви, плян її праці на 1986 рік і затвердити бюджет на біжучий рік.

Екзекутива закликає всі організації-члени УАКРади, які на конвенції не виделегували до Крайової Ради своїх представників, зробити це якнайскорше. При цьому пригадується що кожна центральна крайова організація має право мати в Крайовій Раді двох представників, а кожний відділ одного представника. Усі вони мають обов'язок прибути на річні наради Крайової Ради заплянoвані на 1-го лютого 1986 року. Окремі повідомлення до членів Крайової Ради будуть вислані своєчасно.

Дітройт...

(Закінчення зі стор. 1)

ни. Для парафіян, яким тяжко слідкувати за відправою в українській мові, видано служебник в англійській мові.

Вже задовго перед відправою вірні майже цілковито заповнили залю, що поміщує біля 3,000 людей.

На кілька хвилин перед відправою, в процесійному поході, що його очолили Лицарі Колюмба, ввійшло десять священиків, диякон, Владика Іннокентій та Архиєпископ Дітройту Едмунд Шока. Хор в складі понад 100 осіб, під диригентурою Павла Оничука, почав композицією „Буде ім'я Господнє". Усі телевізійні станції міста старалися якнайбільше зарекордувати моментів із цієї величавої відправи. Оба ієрархи з священиками ввійшли на сцену, де стояв вівтар, а перед ним дві ікони, які символізували іконостас. Архиєпископ Шока, в асисті о. мамб. Степана Хрепти і свого секретаря, зайняли приготовані для них місця. При співі прекрасних молитов, що їх заінтонував о. диякон Андрій Онуферко, Владика Інокентій наклав на себе ризи. Милозвучний спів о. Онуферка у великій мірі оздобив цю св. Літургію. За докладне переведення цієї святочної відправи дбав о.ігумен Вернард Панчук, парох церкви Непорочного Зачаття.

Після благословення вірних, Владика Іннокентій разом з усіма священиками став до престола, щоб завершити жертву подяки та вимолити благословення для українського народу.

Злучений хор усіх українських католицьких парафій вив'язався знаменито із свого завдання. Член хору церкви Непорочного Зачаття Володимир Баран відчитав Апостола.

Після Святої Євангелії промовив до вірних українською мовою Владика Інно кентій. Починаючи словами молитви, яку проказується після святого причастя „ми бачили світло істинне, ми прийняли духа небесного", Владика сказав надзвичайно глибоку змістом і поучаючу проповідь. Так, як наші перші поселенці, що приїхали сюди шукати кращої долі, привезли зі собою цей неоцінений скарб віри, цей вогонь любови до Ісуса Христа і до Його Пресвятої Матері, та передали його своїм дітям, так само і на нас тяжить цей обов'язок плекати і передати його тим, що прийдуть по нас. Цей ювілей не тільки вчить нас, але і зобов'язує совісно зберігати дар святої віри і нею жити. Глибока застанова над сповнюванням наших релігійних обов'язків, наша віднова приречень сповняти наші християнські обов'язки, буде найкращим приготуванням до тисячолітнього ювілею хрищення України, — сказав Владика.

Проповідь в англійській мові виголосив о. диякон А. Онуферко. Нав'язуючи до слів Святої Євангелії, що говорить про світло, він сказав, що ми також отримали це правдиве світло Христової віри майже тисячу літ тому в Україні. Сто літ тому привезли її наші предки сюди. Хоч які тяжкі були її початки, вона остоялася і тепер, коли зближаємося до тисячолітнього ювілею, вона зобов'язує нас бути вірними її, сповняючи волю Христа, що покликав нас жити в злуці з цією церквою. Ідучи за світлом Христової науки, збережім це світло, яким є сам Христос.

В дальшому ході св. Літургії, Володимир Кучер відспівав молитву „Отче наш" з великим душевним відчуттям, а Мирон Воронович відспівав „Вірую". Зворушливим був вид великого числа вірних, які приступили до св. Причастя.

Свята Літургія закінчилася відспіванням многоліттвія Святішому Отцеві, Первоієрархові Української Католицької Церкви Патріярхові Кардиналові Мирославові Іванові Любачівському, Митрополитові Стефанові, Архиєпископові Шоці, Владиці Іннокентієві та всьому духовенству і вірним.

Вечером того дня всі телевізійні станції передавали на своїх програмах монтажі з цього святкування.

УПЛіґа допомагає православним громадам у Бразилії

Від часу, коли на сторінках української преси в Америці появилася стаття Стефана Платини, секретаря української православної Консисторії в Бразилії, про життя українських православних громад, що мешкають на віддалених від міст територіях бразилійських лісів, — минув один рік. Страхіття обставин їхнього життя є не до подумання. Отже, треба було застановитися, що тут робити, як допомогти, шукати відповідних контактів і т. п.

Очевидно, все це забрало багато часу, але зате увінчалось успіхом. Ініціятиву допомоги та контактів взяла на себе Іванна Старощак, член православної Ліґи при церкві Пречистої Діви Марії в МекКіз Ракс, Па. На окружних нарадах відділів Православної Ліґи західньої Пенсильванії, які відбулись в Карнеґі в серпні ц. р. були присутні представники молодших і старших відділів з Карнеґі, МекКіз Ракс, Монесен, Ліндора, Арленд. На цих нарадах Гелен Сімок й Іванна Старощак розповіли присутнім про життя та перечитали статтю С. Платини про українців в Бразилії та апелювали про конечність допомоги у формі висилки пакунків з уживаним убранням.

Голова окружних відділів Керен Шепляр, яка проводила зборами, позитивно поставилась до цього проєкту. Ухвалено творити окремі допомогові комітети по індивідуальних відділах.

Із перших відділів, який досі успішно провів збірку одягу та фінансів, був відділ при українській православній церкві Пречистої Діви Марії в МекКіз Ракс. На річних зборах відділу, які відбулись у вересні, вибрано комітет в складі Дмитро Старощак, голова, о Петро Натишин, духовний дорадник, Іванна Старощак, Гелен Сімок і Оксана Бичкало

Почалась збірка убрання та грошей на покриття поштової оплати. Громада, яка є англомовна, своєю жертвенністю прекрасно себе проявила: в короткому часі зібрано 1,000 дол. Запаковано 23 пачки по 40 фунтів кожна, майже з новим убранням та взуттям, які громада так численно принесла, за що Комітет сердечно вдячний. Пакунки вислано до деяких українських православних громад та на руки Об'єднаного Православного Сестрицтва в Бразилії. Речі з пакунків будуть роздані безпосередньо українським родинам, які живуть у неприступних віддалених територіях — бразилійських лісах.

Слідами нашого відділу вже йдуть інші громади західньої Пенсильванії (округи Піттсбурщини). Нехай їх допомога буде заохотою всім українським православним громадам в Америці.

Ми живемо в країні добра. Всі вже тут народжені українці не знають, що це значить „немає". Допоможім тим, що позбавлені долею найелементарніших вигод життя. Тому не жаліймо часу, прийдім з допомогою нашим братам і їхнім родинам в Бразилії, а Бог допоможе нам.

К. М.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ! І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ БАТЬКО-СОЮЗ!

П О В І Д О М Л Е Н Н Я

Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як вполудне 31-го грудня 1985 року

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1985 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу висилати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше як у ВІВТОРОК, 31-го ГРУДНЯ 1985 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС

Комітет Оборони Української Спадщини
та
Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ

на його працю та акції для

1. **Поширювання правди про Україну**
2. **Поборювання очорнювання та знеславлювання українців**
3. **Оборони громадянських прав українців**

Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на:

Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

враз із виповненим вирізком цього заклику.

Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу.

Сума пожертви $ ....
.... ім'я та прізвище
.... число дому, вулиця
місцевість ...... стейт ...... поштовий код

Головна Канцелярія УНСоюзу
має на складі
ще деякий запас
РІЗДВЯНО-СВЯТОЧНИХ КАРТОК

артистів Едварда, Яреми і Юрія Козаків.

З огляду на це, що запас малий, не висилалося їх всім передплатникам СВОБОДИ, але передплатники можуть замовляти картки у Головній Канцелярії УНСоюзу.

Замовлення просимо робити англійською мовою.

Прошу прислати ...... святочних карток на суму $ ......
Ім'я, прізвище ....
Число дому і вулиця ....
Місто .... Стейт ...... Зіп ......

Ціна карток: 12 за $4.00.

Прихід з продажі призначений на розбудову СТИПЕНДІЙНОГО ФОНДУ УНСОЮЗУ.

Чеки проситься виставляти на: Ukrainian National Association